

1

Onderzoekend streek Otis met zijn pootkussentjes over het donzige mos. Hij klauwde een prop los en drukte zijn snoet tegen het weefsel van draadjes waarmee het plantje had vastgezet aan het arduin. Hoe zou dat precies in zijn werk gaan? Zou die hechting voor alle soorten gelijk zijn? Dat zou hij hier niet aan de weet komen. In dit oudere gedeelte van het kerkhof woekerde slechts één variëteit op de zerken. Hij grinnikte, gelukkig behoorde het niet tot zijn takenpakket die van hun groene gasten te bevrijden.

Een plotse windstoot leidde hem af. Hij liet zijn blik over de omliggende graven glijden. Die lagen er kletsnat bij onder het aanhoudende gemiezer, en op de paadjes en groenperken had de regen het bladertapijt herschapen tot een rottige drab. Met een glimlach richtte hij zich weer op zijn onderzoek. Hm, een bijkomende uitdaging: misschien vielen er in de verse wirwar van twijgjes die was komen aanwaaien figuren of vormen te herkennen die niet te herleiden waren tot de willekeur van het toeval.

Door het wolkendek piepte een waterig zonnetje. Het bleek stand te houden en warmde langzaam de dekplaat van het graf op. Weldra zouden de andere katten zich uit hun nissen laten lokken voor een wasje. Zolang had hij niet gewacht, hem trok de verlatenheid aan van de verre-gende begraafplaats onder een potdichte hemel. Terwijl hij aan het losgetrokken plukje snoof, schudde hij de kop over het gesmoes dat hier en daar opsteeg. Hij was eraan gewend, ze deden hun best maar.

‘Ha, broertje, daar ben je. Ik moet je wat zeggen.’

‘Ja?’ Hij keek niet op. Het was Mila, zijn jongere zus.

Zoals altijd had haar stem iets neerbuigends, alsof ze hem niet voor vol aanzag.

‘Ze hebben in een van de stokoude grafkelders aan de noordkant een gat ontdekt. Een van de zijwanden is in tweeën gebroken en het vermoeden heerst dat er ratten huizen. Vannacht gaan enkele hovelingen er een kijkje nemen ... Van mij mag je mee.’

Otis fronste. ‘Je weet dat dat niet kan,’ zei hij. ‘En je weet ook dat zulke dingen me hoegenaamd niet interesseren. Heeft vader je gestuurd?’

Mila haalde haar schouders op. ‘Zou kunnen,’ zei ze. ‘Vraag het hem zelf, je weet waar hij woont. Ik geef je mijn toestemming, meer heb ik niet te zeggen.’

Ze schreed van hem weg over het rottende gebladerte, met de zelfzekere pas die haar eigen was. Mila was een plantrekker, met haar atletische lichaam en fiere houding straalde ze gezag uit en ze liet zich gelden in het harde milieu van de kerkhofkatten.

‘Ga je zelf mee?’ riep hij haar na.

‘Dit keer pas ik. De viering, weet je.’

Een kille bries streek door zijn rossige vacht. De kalende takken van de meerstammige els vlakbij bogen mee op het ritme van de wind terwijl de zon haar best deed zich te handhaven. Even trippelde hij ter plaatse, toen vlijde hij zich neer op zijn rug met de poten in de lucht, en verdwaalde in de eindeloze tinten van het hemelgrijs.

De rust die hem werd gegund, duurde niet langer dan hij had verwacht. Het was weer zover. Langs alle kanten werd hij bestookt met de smurrie die een vijftal onverlaten achterwaarts in zijn richting opharkten. Dat kinderachtige gedoe. Meestal negeerde hij het of liep hij ervan weg, de verwijten voor lief nemend die hem nageslingerd werden: dat hij een rare kwibus was, of dat hij zich te goed voelde voor de rest. Misschien moest hij een keer over zijn scha-

duw heen springen, besloot hij. Alsof zijn leven ervan afhing begon hij modder terug te werpen, het vuil spetterde in zijn snoet. Hij wreef een spat uit zijn ogen. Au, dat had hij beter niet kunnen doen. De anderen doken op hem en van alle kanten trokken ze aan zijn poten; voor hij het wist stond hij halfblind om zich heen tastend mee te hossen op het graf waarop hij net nog zijn onderzoek had uitgevoerd.

‘Hou op,’ onderbrak een van hen, Gini, plots het gespring. Ze keek hem aan. ‘Het is mooi geweest. Ik moet je wat vertellen.’

Otis stapte van het graf en ging op de natte grond liggen tussen de andere katten, die zich bulderend van het lachen achterover hadden laten vallen. Hij probeerde zich een houding aan te meten van vrienden onder elkaar, van zand erover. Zoals gewoonlijk slaagde hij daar niet in. Hij was niet in staat een masker op te zetten en dat haatte hij.

Hij keek toe hoe de katten opsprongen en zich stuk voor stuk op een van de omliggende graven nestelden. Gini koos er een met een grote, versierde deksteen en een steile zerk. De anderen namen genoeg met bescheidener exemplaren, hijzelf nam de eenvoudigste. Die keuze was niet toevallig, ze werd bepaald door de onderlinge verhoudingen. Niemand kon aanspraak maken op een eigen plek, de bezetting hing af van de pikorde zoals die spontaan werd aangevoeld binnen een groepje. Zo kon het dat dezelfde kat de ene keer nederig genoeg diende te nemen met een onbeduidende steen en de andere keer kon orakelen vanaf een imposante zerk. Bij deze samenkomsten rezen regelmatig disputen, die zich meestal oplosten in een klagerig gejack dat vooral bij nacht de lucht vulde. Eén regel gold absoluut: niemand, om welke reden ook, nam plaats op de grote, centraal gelegen tombe, een in

glanzend zwart graniet opgetrokken monument. Die bleef voorbehouden aan de kerkhofmeester, de Walrus, de vader van hem en Mila.

‘Gini, hoe zit het met die crypte?’ vroeg een van haar gezellen. ‘Klopt het dat je er naar binnen kunt?’

‘Goed dat je het vraagt,’ antwoordde Gini. ‘Ik wilde er net zelf over beginnen. Inderdaad, Ik heb het met mijn eigen ogen gezien vanuit die boom.’ Ze wees noordwaarts, naar een statige esdoorn die dat deel van het kerkhof domineerde. ‘De crypte bevindt zich in het oudste gedeelte. Die noordwestelijke uithoek is helemaal door de Mens verwaarloosd. Er tiert een wildernis van struiken en netels, volgens mij wemelt het er van de ratten.’

Otis zag de opwinding op de snuiten van de anderen. Begrijpelijk; afhankelijk van hun formaat en aantal kon het ongedierte een prikkelende uitdaging vormen, zelfs voor doorwinterde jagers.

‘Ik stel voor dat we vannacht de viering vroegtijdig verlaten en op verkenning gaan,’ ging Gini verder. ‘De Walrus heeft me de primeur gegund. Jij kunt ook mee als je wilt, Otis.’

Ze keek hem strak aan.

‘Jij óók al? Ik begrijp het,’ foeterde Otis.

Hij was geen kerkhoveling, zoals Gini en haar kompanen, die tot taak hadden het domein vrij te houden van ongedierte. Hij behoorde tot de mindere klasse van de kerkhoveniers, belast met het algemene onderhoud en de netheid van de graven en perken. Zij mochten niet jagen, tenzij voor het eigen onderhoud. Dat beviel hem best, het was zijn eigen keuze. En nu gaven twee hovelingen, zijn zus Mila en Gini, hem kort na elkaar groen licht om deel te nemen aan een zuiveringsoperatie. Met de dubbele uitnodiging was voldaan aan de enige toelatingsvoorwaarde om tot hun klasse toe te treden. Hier zat zijn vader

achter. Hij ging een opvolger aanwijzen – verplicht een hoveling – en die opvolger zou zijn zoon worden, de eerstgeborene, dat had hij hem van kindsbeen ingeprent.

‘Goed, ik doe mee,’ verzuchtte hij na een lange stilte. Met een korte groet stapte hij van de treiteraars weg.

‘We spreken af bij de esdoorn,’ riep Gini hem na.